

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Alingsås lasarett

Klinik

Radiologi

Specialitet

2025-12-16

Datum

Alingsås

Ort

Katrin Åkesson och Gracijela Bozovic

Inspektörer

SOSFS 2015:8

Föreskrift

Styrkor

- Vëlbemannad, trevlig arbetsmiljö med bra sammanhållning i läkargruppen.
- Fungerande genomtänkt introduktionsprogram.
- Vëlfungerande randning på universitetssjukhus.
- ST-ansvarig specialist schemalagt under början av ST-n.
- Etablerade utbildningsinsatser som t. ex journalclub, läsklub tillsammans med Kungälv.
- Gott stöd under jouren med bakjour i hemmet som alla har hemarbetsstation.
- Goda möjligheter att undervisa och handleda andra.
- Handledarkontakten fortlöper även under randning.
- Bra samarbete mellan sjukhusen Alingsås och Kungälv.

Svagheter

- Regelbunden skriftlig bedömning och återkoppling saknas avseende vissa moment som t. ex. föreläsningar vid tisdagsmöten, AT/BT/kandidat-undervisningar,, handledning och ledarskap.
- Inte full kännedom bland handledarna om innehållet i målbeskrivningen om vad ST-läkarna ska kunna för att uppfylla målen.
- Relativt ny ledning där ansvarsfördelningen för ST läkarnas utbildning inte är fullt klargjord. Med hänsyn att verksamhetschefen tar stöd av läkarchefen som själv inte är läkare vilket är ett krav för att ansvara för stora delar av ST-utbildningen bör ansvarsfördelningen förtydligas. Vi hänvisar till SOSFS 2015:8, kapitel 4, § 3 och 4.
- Avsaknad av doktorandprojekt på sjukhuset.

Förbättringspotential

- Fördefinierade tillfällen där bedömning och återkoppling görs skriftligt. T.ex. som checklista.
- Handledarträff med kunskapshöjande insatser.
- Man kan med fördel använda olika bedömningsmallar t. ex. 360 gradersbedömning men också ta hjälp av andra personalkategorier i bedömning så som sköterskor och undersköterskor i samband med läkarledda undersökningar.
- Bättre kännedom av handledarna om befintligt dokument avseende målbeskrivning.
- Potential för att etablera doktorandprogram finns med forskning lokalt och nära anknytning till universitetssjukhus. Flera disputerade läkare finns i Alingsås/Kungälv med möjlighet till bihandledning.
- Det finns planer att fördjupa ST-läkarens kunskap och deltagande i ledarskap med en typ av lokal utbildning.

STRUKTUR

A Verksamheten

I samband med omorganisation av regionens sjukvård 2019 samanslogs Alingsås med Kungälv och Sjukhus i Väster vilket medförde förutsättningar för ST-utbildning på röntgen. Sedan 2020 anställs ST-läkare kontinuerligt. Det finns en studierektor både i Kungälv och Alingsås. Övergripande skriftliga riktlinjer för hur specialisttjänstgöringen ska genomföras och ST-läkaren bedömas förenliga med föreskrifternas krav finns. ST-läkare randar sig sammanlagd 20 månader på Sahlgrenska Universitetssjukhuset för att inhämta kunskap som saknas på hemsjukhuset. Man använder STINS för bedömning av ST-utbildningskvalitet.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- ☒ Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur verksamhetens specialiseringstjänstgöring ska genomföras.
- ☒ Vårdgivaren tillhandahåller skriftliga riktlinjer för hur bedömning av ST-läkarens kompetens ska göras.
- ☒ Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Kvalitetsindikator

- ☒ Det finns rutiner som, utöver extern granskning, anger hur kvaliteten i ST-utbildningen kontinuerligt ska utvärderas och säkerställas.

Gradering

- ☒ A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☐ B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Välbemannad avdelning med god sammanhållning och trevlig arbets- och utbildningsmiljö. Tills nyligt fanns det en gemensam studierektor för Kungälv och Alingsås men nu finns en för vardera ort. Relativt ny studierektor som både är uppskattad och engagerad håller på att omarbete målbeskrivningen i enlighet med Socialstyrelsens målbeskrivning och ETC liksom övriga dokument. Alla handledare har uppdaterad handledarutbildning och det finns regelbundna sk Regattdagarna tillsammans med Kungälv där ST-relaterade ämnen diskuteras. Det finns ett mer sporadisk möte mellan ST-läkare och handledare inom Sjukhusen i Väster, dock med fokus på ST.

Föreskrift

- ☒ Den huvudansvariga handledaren har ett bevis om specialistkompetens i avsedd specialitet.
- ☒ Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- ☒ Övriga handledare är legitimerade läkare med relevant specialistkompetens.
- ☒ Det finns tillgång till specialistkompetent studierektor, som har genomgått handledarutbildning.
- ☒ Det finns tillgång till handledare i en omfattning som motsvarar behovet av handledning.
- ☒ Det finns tillgång till medarbetare som kan ge nödvändiga instruktioner.

Allmänna råd

- ☒ Studierektor har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- ☒ Det finns generella skriftliga instruktioner för hur handledningen av ST-läkare ska gå till.
- ☒ Handledarna ges minst en gång per år möjlighet till utbildning/uppdatering/kompetensutveckling inom området.
- ☒ Det finns skriftlig uppdragsbeskrivning för studierektorn.

Gradering

- ☒ A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☐ B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- ☐ C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Trevliga, relativt nya lokaler med god tillgång till plats för möten, konferenser etc samt tillräckligt många arbetsstationer även för avskilt arbete. Det finns god tillgång till modern och adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling. Alla specialister/bakjourer har hemarbetsstationer vilket möjliggör gott stöd till jourande ST-läkare. Möjlighet för hemarbetsstation sent i ST.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket enligt SPUR-modellen innebär att:

- ☒ Utrustning för diagnostik, utredning och behandling är adekvat.
- ☒ Utrustning för mottagningsverksamhet, möten och behandlingskonferens på distans är adekvat.

Kvalitetsindikator

- ☒ ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.
- ☒ Det finns tillgång till relevanta IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas samt stöd från bibliotek eller FoU-enhet under hela specialiseringstjänstgöringen.

Gradering

- ☒ A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☐ B. Socialstyrelsens föreskrifter.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens upplägg

Introduktionen till arbetsplatsen är mycket väl utarbetad och genomförs som planerat. ST-läkare tilldelas handledare från starten och IUP utarbetas i samband med detta. IUP används som stöd, dokumentation och till viss del som planeringsverktyg. Det finns goda förutsättningar att lära sig ultraljud, CT, konventionell röntgen och interventioner med något mer begränsade förutsättningar inom MR som dock kan tillgodogöras på annat sätt, t.ex. genom tjänstgöring i Kungälv och randning på SU. Jourarbete påbörjas relativt tidigt under STn, med gott stöd och i rimligt omfattning. Verksamhetschefen har god kännedom om utbildningen och kliniken. Dock är resterande ledningspositioner relativt nytillsatta och ansvarsfördelningen för ST-läkarnas utbildning är inte fullt klargjord.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket enligt SPUR-modellen innebär att:

- ☒ Verksamheten tillhandahåller skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas, samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg. Dessa ska vara kända och användas.
- ☒ Jourttjänstgöring/beredskap utgör en adekvat del av tjänstgöringen.
- ☒ Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjlighet att uppnå målen i målbeskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Föreskrift

- ☒ Verksamhetschefen på det tjänstgöringsställe där en ST-läkare genomför sin huvudsakliga tjänstgöring har det övergripande ansvaret för ST-läkarens ST-utbildning.
- ☒ Den ansvariga verksamhetschefen ansvarar för att det för varje ST-läkare tas fram ett individuellt utbildningsprogram och att det för varje ST-läkare utses en huvudansvarig handledare.
- ☒ Varje ST-läkare har ett utbildningsprogram som utgår från målbeskrivningen och som omfattar de utbildningsaktiviteter som behövs för att uppfylla kompetenskraven i målbeskrivningen.
- ☒ Utbildningsprogrammet följs upp regelbundet och revideras vid behov.
- ☒ Studierektorn samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildningsaktiviteter.

Allmänna råd

- ☒ Studierektorn är en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- ☒ I studierektorns arbetsuppgifter ingår att ansvara för att utarbeta introduktionsprogram för ST-läkarna.
- ☒ Studierektorn tar del av kompetensbedömningarna.

Kvalitetsindikator

- ☒ Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- ☒ Leg läkare som arbetar vid enheten med sikte på ST och som avslutat sin BT och/eller BT-läkare som påbörjat sin ST med BT vid enheten har tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning i enlighet med ST.

Gradering

- ☒ A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☐ B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- ☐ C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

EHandledning och kompetensbedömning

Samtliga handledare har adekvat handledarutbildning och handledarmöten genomförs regelbunden schemalagd. Det finns en gedigen IUP som uppdateras regelbunden och ligger till grund för handledarsamtalen. Det finns ett dokument med tolkning av målbeskrivningen och hänvisning till European curriculum gemensamt med Kungälv. Detta är dock inte känt i läkargruppen. Bedömning med muntligt återkoppling sker kontinuerligt. Skriftligt bedömning och återkoppling sker mer sällan. De flesta bedömningar sker med DOPS.

Föreskrift

- ☒ Varje ST-läkare ges kontinuerligt handledning i form av stöd och vägledning med utgångspunkt i det individuella utbildningsprogrammet.
- ☒ Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST-läkare.
- ☒ Varje ST-läkare har tillgång till en handledare för varje del av tjänstgöringen.
- ☒ Den huvudansvariga handledaren bedömer ST-läkarens kompetensutveckling kontinuerligt, med utgångspunkt i målbeskrivningen för specialiteten och det individuella utbildningsprogrammet.
- ☒ Det finns fastställda rutiner för bedömningar av ST-läkarens kompetens.
- ☒ Verksamheten har rutiner för hur den kontinuerliga bedömningen dokumenteras (För ST enligt 2015:8 är verksamhetschef ansvarig enligt ovan)

Allmänna råd

- ☒ ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner, samt återkoppling från de som har gett instruktionerna.
- ☒ Handledningen är inplanerad i den ordinarie tjänstgöringen för huvudansvarig handledare och ST-läkare.
- ☒ Den huvudansvariga handledaren tjänstgör vid det tjänstgöringsställe där ST-läkaren genomför sin huvudsakliga specialiseringstjänstgöring. Om så inte är fallet ska vårdgivaren på något annat sätt säkerställa att huvudhandledaren är tillgänglig för handledning och även i övrigt har förutsättningar att utföra sitt uppdrag.
- ☒ Varje handledare har genomgått handledarutbildning som tillgodoser kraven enligt föreskriften.
- ☒ Om det finns en risk för att en ST-läkare inte kommer att uppfylla kompetenskraven bör det leda till en åtgärdsplan. En åtgärdsplan bör omfatta justeringar i det individuella utbildningsprogrammet, förändringar i vårdgivarens utbildningsinsatser eller tydligare krav på ST-läkarens insatser.
- ☒ Ändamålsenliga metoder används för bedömningar av ST-läkarens kompetens.
- ☒ Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ☒ ST-läkarnas sidoutbildning följs upp.

Gradering

- ☒ A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☐ B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- ☐ C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Väl strukturerad interna utbildningar med schemaläggning av ST-läkaren på journalclub och föreläsning. Omfattande inläsning på läsklubben. ST-läkarna deltar i ST-Väst (SU) vilket är en heldag 3-4 gånger per termin.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket enligt SPUR-modellen innebär att:

- ☒ Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen och individuella utbildningsprogrammet.
- ☒ ST-läkarna genomgår den utbildning som planerats i enlighet med målbeskrivningen och det individuella utbildningsprogrammet.

Allmänna råd

- ☒ Det individuella utbildningsprogrammet innehåller planerade interna utbildningsaktiviteter.
- ☒ Det individuella utbildningsprogrammet innehåller planerade externa utbildningsaktiviteter.
- ☒ Det individuella utbildningsprogrammet innehåller planerad tid för självstudier.

Kvalitetsindikator

- ☒ Den teoretiska interna utbildningen är systematiskt uppbyggd med koppling till Socialstyrelsens delmål.

Gradering

- ☒ A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☐ B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- ☐ C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete

Det finns en välfungerande och strukturerad journalclub varje vecka tillsammans med specialister och ST-läkare i Kungälv. Det finns möjlighet till artikelpresentation på tisdagsmötena. Möjlighet till vetenskaplig arbete både lokalt eller under randningen på SU. Det finns möjlighet till doktorandprogram. Det sker vetenskapliga/professionella sammankomster i december varje år regionalt där ST-läkare presentera vetenskapliga arbeten med opponering av professor. ST-läkarna deltar i risk- och händelseanalys samt patientsäkerhetsforum inom bild-och funktionsmedicinsk område.

Föreskrift

- ☒ ST-läkarens kompetens inom medicinsk vetenskap bedöms utifrån kunskap kring vetenskapliga metoder och forskningsetiska principer.
- ☒ ST-läkaren bedöms utifrån förmågan att kunna kritiskt granska och värdera vetenskaplig information, samt i sitt arbete ta ansvar för att omsätta och tillämpa denna kunskap.
- ☒ ST-läkaren deltar i systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete i sådan utsträckning att förutsättningar för delmåluppfyllelse föreligger.
- ☒ Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- ☒ Det finns goda förutsättningar för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ☒ Det finns goda förutsättningar för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.

Allmänna råd

- ☒ ST-läkaren ges möjlighet till utbildning inom patientsäkerhetsarbete och systematiskt kvalitetsarbete.

Kvalitetsindikatorer

- ☒ Under det senaste året har av ST-läkare genomförda arbeten publicerats och/eller presenterats (av ST-läkaren) vid vetenskapliga/professionella sammankomster.
- ☒ Det finns tillgång till ett välfungerande doktorandprogram.
- ☒ Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.

Gradering

- ☒ A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☐ B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- ☐ C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Det finns goda förutsättningar för utveckling av ledarskap, utbildning/undervisning, handledning och kommunikation. Olika bedömningsmallar finns tillgängliga. Återkopplingen sker dock företrädesvis i form av DOPS och CBD t.ex. i samband med ronder och undersökningar/ingrepp. Övriga återkopplingar sker mestadels muntligt utan regelbunden skriftligt dokumentation. Avseende ST-läkarens möjlighet att själv handleda under handledning ska detta utföras med stöd, vägledning och bedömning med återkoppling av en handledare/bedömare. Endast återkoppling uppfyller inte kraven.

Föreskrift

- ☒ ST-läkaren ges förutsättningar att kontinuerligt utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ☒ ST-läkaren bedöms kontinuerligt i medicinskt ledarskap och multiprofessionellt samarbete och återkoppling sker.
- ☒ ST-läkaren genomgår utbildning i hälso- och sjukvårdens förutsättningar i enlighet med målbeskrivning.
- ☒ ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ☒ ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ☒ ST-läkaren bereds möjlighet att planera och genomföra undervisning.
- ☒ ST-läkarens kompetens i undervisning bedöms fortlöpande och återkoppling sker kontinuerligt.
- ☒ ST-läkaren bereds möjlighet att handleda medarbetare och studenter.
- ☒ ST-läkarens kompetens i handledning bedöms fortlöpande och återkoppling sker kontinuerligt.

Allmänna råd

- ☒ ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ☐ ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ☒ ST-läkaren bereds möjlighet att delta i reflektion i grupp i enlighet med målbeskrivningen.

Kvalitetsindikatorer

- ☒ Det finns möjlighet att auskultera hos chefer och ledare inom organisationen.

Gradering

- ☐ A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- ☐ B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- ☒ C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- ☐ D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.